

อาทิตย **สุพรรณศรี** www.facebook.com/ScoopMini

เจาะหลังบ้าน CUbook

ทรงยศ สามกษัตริย์

อีบุ๊กมา แต่หนังสือเล่มยังไม่ไป

ปฏิเสธไม่ได้ว่าอยู่ในช่วงขาหลง ร้านหนังสือ โดยเฉพาะแผงหนังสือค่อยๆ หายไปจากสายตา ไม่พักต้องเอ่ยถึงแวดวงนิตยสารที่หัวแล้วหัวเล่าทยอยปิดตัวลง รวมทั้ง “คู่สร้างคู่สม” ที่สะท้อนวงการสื่อสิ่งพิมพ์ แต่...ศูนย์หนังสือจุฬาฯ กลับเป็นข้อยกเว้น! (อ่านต่อหน้า 14)

“...เวลาไปร้านหนังสือ
เราจะได้เห็นหนังสือเล่มที่ไม่เคยคิดว่าจะสนใจ
ความหลากหลายที่เกิดขึ้น
ให้ความแตกต่างจากการซื้อหนังสือ
ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต...”

ต่อจากหน้า 13

ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (CUbook) เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการครั้งแรกที่อาคาร คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้วยพื้นที่ทำการ 40 ตารางเมตร ให้บริการหนังสือภาษาไทย และต่างประเทศ วันนีครบ 40 ปีพอดี สบายปิกไปถึง 11 สาขา กับอีก 7 เครือข่าย ตั้งแต่เหนือสุดที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย ไปจรดภาคใต้ที่มหาวิทยาลัยทักษิณ จ.นครศรีธรรมราช

สะท้อนถึงความจริงที่ว่า ต่อให้เข้าสู่ยุคของอินเทอร์เน็ต ออฟ ริงส์ มีอินเทอร์เน็ตเข้าถึงทุกหมู่บ้าน ทุกคนสามารถเลือกสั่งซื้อหนังสือได้รวดเร็วผ่านทางออนไลน์ เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แต่หนังสือเล่มก็ยังคงอยู่ต่อไป เพราะอะไร?

“เวลาเราซื้ออีบุ๊กบนอินเทอร์เน็ต เราเลือกหนังสือแล้วสั่งซื้อเลย อาจจะได้ดูส่วนหนึ่ง แต่เวลาไปร้านหนังสือเราจะเห็นหนังสือเล่มที่ไม่เคยคิดว่าจะสนใจ ความหลากหลายที่เกิดขึ้นจะให้ความแตกต่างจากการซื้อหนังสือผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ฉะนั้น ร้านหนังสือกับอินเทอร์เน็ตจะมีเสน่ห์ที่ต่างกันคนละแบบ”

ทรงยศ สามกษัตริย์ กรรมการผู้จัดการศูนย์หนังสือจุฬาฯ บอก “การเลือกหนังสือหลักๆ มี 2 แบบ 1.เลือกเพราะความจำเป็น เช่น ตำราเรียน หนังสือที่ต้องทำมาหากิน 2.เลือกเพราะอยากซื้อ เป็นพวกซื้อด้วยอารมณ์ นิยาย ชีวิตประวัติจากบุคคลสำคัญ เรื่องราวประวัติศาสตร์ที่อยากเรียนรู้ สุดท้ายหนังสือเล่มที่จำเป็น พวกคู่มือสอบหรืออะไร ยังไงก็ยังมีตลาดของมันอยู่ อินเทอร์เน็ตในอนาคตอาจจะไปถึงหมู่บ้าน คนอาจจะเลือกซื้อง่ายขึ้นก็ตาม แต่หนังสือเล่มก็ยังอยู่”

เป็นน้องสุดท้องในจำนวนพี่น้อง 10 คน ของคุณพ่อ ร.ต.อ.สท้าน กับคุณแม่แสงเยี่ยม สามกษัตริย์ หนึ่งใน

ในบุคลากรที่เติบโตมากับกองหนังสือ กับการอ่านทุกประเภท

“ผมรักการอ่านเพราะแม่มันแหละ แม่ผมเป็นแม่ค้าขายของอยู่ริมถนน แต่ทุกเช้าแม่จะให้ผมไปซื้อหนังสือพิมพ์ ชื่อชนมครก กาแฟใส่กระป๋อง พอเราเดินไปร้านหนังสือก็หยิบชัฟฟ่อนไปอ่านบ้าง เห็นแม่อ่านหนังสือทุกวัน ไม่ได้รู้สึกว่าการอ่านมันห่างไกลจากเรา”

ในด้านการศึกษ ทรงยศเดินบนเส้นทางสายบัญชีมาโดยตลอด จากโรงเรียนพาณิชย์การสันติราษฎร์ ไปต่อพาณิชย์การพระนคร และสำเร็จการศึกษาที่วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล)

ปี 2519 เข้าทำงานที่สำนักงานจัดการทรัพย์สินจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2538 ศึกษาต่อปริญญาโท คณะเทคโนโลยีและสารสนเทศ ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน หลังจากนั้นจึงย้ายมาทำงานที่ศูนย์หนังสือจุฬาฯ ในราวปี 2546 กระทั่งปัจจุบัน

วันนี้ในวัยย่าง 62 ปี ที่กว่าครึ่งชีวิตคลุกคลีในแวดวงหนังสือ ได้เห็นพัฒนาการของหนังสือ ผู้เขียนและคนอ่านในแต่ละวัยแต่ละช่วงเวลา ทรงยศ สามภักดิ์ริย์ มีเรื่องราวและประสบการณ์ดี ๆ มาแบ่งปัน

● ยุคดิจิทัล มีผลต่อการอ่านของคนไทยแค่ไหน?

ถ้ามองเรื่องการอ่าน เนื่องจากรูปแบบการอ่านมันเปลี่ยนไป แต่เดิมเราไม่มีสื่ออื่น เราจึงอ่านจากหนังสือ พอยุคนี้สื่อเปลี่ยน การอ่านเกิดขึ้นเหมือนกัน แต่ถ้าเอาหนังสือมาจับ มันไม่ได้ตอบโจทย์ว่าอ่านมากแค่ไหน แต่การอ่านยังเกิดขึ้นอยู่ จะเพชฌัญญูหรือไลน์ก็อ่านเหมือนกัน แต่ลักษณะการอ่านกับสื่อที่อ่านมันเปลี่ยนไป

● การอ่านหนังสือเล่มน้อยลงมั๊ย?

โตเหมือนกัน แต่โตไม่เท่ากับประชากรที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากในยุคก่อนเราสร้างเสริมการอ่านด้วยการรู้สึกว่าการอ่านมันมีคุณค่า เราอ่านเพราะเราชอบ แต่ยุคนี้การแข่งขันมากขึ้น รูปแบบการอ่านเปลี่ยนไปมากขึ้น กลายเป็นว่าการอ่านเป็นหน้าที่ เพราะฉะนั้น เราจะพบว่าเมื่อเด็กสอบ ป.ตรีจบแทบจะทิ้งการอ่านทั้งหลาย (หัวเราะ) เดียวนี้อนุบาลยังถูกบังคับให้อ่าน เพราะฉะนั้น การอ่านโดยหน้าที่นี่แหละที่เป็นบ่อนทำลายการอ่านด้วยความชอบ

● หนังสือเล่มยังมีเสน่ห์?

โดยคอนเทนต์มันไม่แตกต่าง และผู้เขียนก็มีการพัฒนาการไปเรื่อยๆ เพื่อตอบสนองกับสังคมนั้นๆ มันเติบโตอย่างนั้น อย่างสมัยก่อนอาจจะชอบอ่านนิยายเล่มๆ หนาๆ ด้วยความรัก แต่วันนี้อาจจะไม่ใช่แล้ว หนังสือเจนาวยิ่งขายได้มากมาย อ่านเรื่องใกล้ตัว ข้อความสั้นๆ ที่สามารถตอบสนองวันนี้ได้ หนังสือสร้างกำลังใจ หนังสือเกี่ยวกับอาชีพที่ใช้ประโยชน์ได้ ไม่เหมือนเมื่อก่อนเราจะมีเวลากินข้าวก่อนจะไปโรงเรียน

วันนี้ให้ต้นตอ 3 ตี 4 ด้วยซ้ำ เวลามันถูกบังคับอย่างนี้ ฉะนั้นสถานการณ์เวลามันเปลี่ยนไป ถ้าดูหนังสือมันจะมีความหลากหลาย อย่างแฟนตาซีก็หลุดโลกไปเลย

● ร้านหนังสือถือว่าอยู่ในช่วงขาลง แต่ศูนย์หนังสือจุฬายังขยายสาขาและเครือข่ายไปทั่วประเทศ?

ต้องบอกว่าศูนย์หนังสือจุฬาฯ เป็นของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฉะนั้น สิ่งที่เราอยากจะทำสนับสนุนให้มากขึ้น คือ ร้านหนังสือในมหาวิทยาลัย ผมรู้สึกว่าศูนย์หนังสือในมหาวิทยาลัยกับร้านหนังสือทั่วไปต่างกัน แคว้นคิดก็ต่างกันแล้ว ร้านหนังสือทั่วไปอาจจะทำหน้าที่ของ “ธุรกิจ” เพื่อความอยู่รอด แต่ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยต้องทำหน้าที่คนละแบบ

ศูนย์หนังสือจุฬาฯ ตั้งขึ้นมาเมื่อ 40 ปีที่แล้ว เนื่องจากการเป็น “ศูนย์หนังสือ” จึงสามารถดึงหนังสือจากทั่วโลกมาวางที่นี้ได้ อาจารย์ก็สามารถมาอ่านที่นี้ ขณะเดียวกันอาจารย์ก็ได้หนังสือจากที่นี้ไปใช้ และเมื่ออาจารย์เขียนตำราขึ้นมาก็จะอาศัยศูนย์หนังสือที่เป็นตัวกระจาย ฉะนั้น ศูนย์หนังสือในมหาวิทยาลัยเองจะเป็นตัวรวบรวมข้อมูลความรู้และกระจายออกใน 2 ฐานะ ทำหน้าที่เป็นสื่อความรู้ หรือจะเป็น “โนเวล เช่นเตอร์” อะไรก็ตามที่พูดถึง มันเป็นอย่างนั้น เป็นส่วนสนับสนุนซึ่งมหาวิทยาลัยควรจะมี

ฉะนั้น ศูนย์หนังสือจะอยู่ตามมหาวิทยาลัย แล้วมหาวิทยาลัยที่เราคุยส่วนใหญ่จะเป็นอธิการบดี หรือผู้บริหารเห็นสอดคล้องต้องกันว่าศูนย์หนังสือมันจะต้องอยู่รอด แล้วอยู่รอดด้วยกิจกรรม เราเคยมีศูนย์หนังสือที่อยู่ติดกับหอสมุดมหาวิทยาลัยหรือสำนักหอสมุด ถามว่ามันต่างกันยังไป สำนักหอสมุดให้อ่านหนังสือฟรี ศูนย์หนังสือขายหนังสือ แล้วเปิดทั้งวันทั้งคืนเหมือนกัน ที่แรกเราก็มองว่ามันขัดแย้งกัน แต่มันกลายเป็นเสริมกัน

มหาวิทยาลัยหลักๆ งบประมาณซื้อหนังสืออาจจะ 10-20% ของหนังสือที่พิมพ์ออกมา ตอนนี้อยู่คือเป็นดิจิทัลยังไปกันใหญ่ ศูนย์หนังสือการดำเนินในเชิงธุรกิจของมหาวิทยาลัยก็สามารถจะเอาหนังสือกลับมาได้หมด แล้วเด็กก็จะได้อ่านหนังสือจากตรงนี้ ฉะนั้นมันเหมือนเป็นตัวเสริมของมหาวิทยาลัย แล้วบางครั้งหนังสือที่เด็กอ่านแล้วชอบอาจจะเสนอให้มหาวิทยาลัยซื้อมาเก็บ ก็กลายเป็นว่า ศูนย์หนังสือจะหมุนด้วยหนังสือซึ่งมหาวิทยาลัยไม่ได้ซื้อ ถ้านับแค่เล่มละบาท คุ่มกว่าที่มหาวิทยาลัยจะมีสำนักหอสมุดที่จะต้องซื้อทั้งหมดเข้ามาเสียอีก มันจึงเป็นตัวเสริม ทำให้ศูนย์หนังสือมันประคองตัวของมันอยู่ได้

● ได้งบประมาณสนับสนุนจากไหน?

ในตัวมหาวิทยาลัยก็ซื้อ แต่รายได้จากภายในมหาวิทยาลัยเองไม่สามารถจะเลี้ยงศูนย์หนังสือนี้ได้ เราจึงมีหน้าที่วิ่งออกไปขายข้างนอกเอามาเลี้ยงตัวด้วย อย่างสาขามหาวิทยาลัยนเรศวรเองต้องวิ่งทั่วภาคเหนือไปขายที่โน่นที่นี้ที่นั่น เอาหนังสือไปหาโรงเรียนเพื่อ

หายอดขายเหล่านั้นมาเลี้ยงสาขาให้อยู่รอด และเมื่อมหาวิทยาลัยเห็นประโยชน์ร่วมกันก็จะสนับสนุน เช่น เองบางมหาวิทยาลัยมาซื้อ นิสิตนักศึกษาที่มาซื้อหนังสือของเรา อาจารย์แต่งตำราก็จะมาฝากขาย และอีกสิ่งหนึ่งที่ร้านหนังสือส่วนใหญ่ทำไม่ได้คือ ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยของเราให้ส่วนลดกับนิสิตนักศึกษาและคนทั่วไปเท่ากับที่ศูนย์หนังสือจุฬาฯ เลย พอเราเลี้ยงตัวอยู่รอด ก็ไม่ต้องการกำไรเยอะ มหาวิทยาลัยก็รู้สึกที่เราทำประโยชน์อยู่แล้ว ทำให้เราสามารถดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่ถูกบีบคั้นว่าต้องทำกำไรสูงสุด

และอีกเรื่องคือ เราจะบอกน้องๆ เสมอในการทำศูนย์หนังสือของเราคือ เราารู้สึกว่าเราทำงานแล้วมีคุณค่า เพราะมันอยู่กับองค์ความรู้ การที่เราทำหนังสือไปให้โรงเรียนแต่ละแห่งดู มันอาจจะหนังสือที่ดีสำหรับโรงเรียนเหล่านั้นได้ เมื่อสร้างความรู้สึกอย่างนี้ขึ้น เด็กก็รู้สึกมีความสุขในการทำงานได้

● มีหนังสือเล่มไหนที่ชื่นชอบ?

หนังสือพวกลามกอนาจาร หนังสือผิดกฎหมายเราไม่รับ ส่วนใหญ่สำนักพิมพ์จะมาที่เราหมด บอกได้เลยว่าเรามีหนังสือที่หลากหลายครบถ้วน หนังสือเจนาวยที่เขียนแบบทั่วไปเราก็มี เราจะมีทีมคัดกรองหนังสืออย่างที่เราบอก ศูนย์หนังสือเราเองถือว่าเราไม่ใช่คนตัดสินหนังสือเหล่านั้น ถ้าหนังสือลามกอนาจารอ่านก็รู้ แต่หนังสือบางเล่มที่กึ่งๆ แต่มีสำนวนดี เขียนถึงหัวใจชีวิต ซึ่งวันนี้ต้องยอมรับว่าตลาดโลกยอมรับแล้วเรื่องเหล่านี้ เรามีหน้าที่วางหนังสือให้คนเลือก แต่เราไม่ได้เป็นผู้ตัดสินหนังสือ

แม้แต่หนังสือวิชาการเรายังมีของทุกมหาวิทยาลัย เพราะเราไม่รู้ว่าจิตของคนอ่านเป็นอย่างไร บางคนอ่านเล่มนี้ไม่เข้าใจ อ่านอีกเล่มอาจจะชอบ เพราะฉะนั้นคนเลือกคือคนอ่าน

● มีหนังสือส่งเข้ามาตลอดเวลาจากทุกสำนักพิมพ์ ทำให้ตรงกับคนคลังใหญ่ จัดการอย่างไร?

เนื่องจากเรามีพื้นที่ใหญ่ เราเห็นใจกับคนเขียนมาก กว่าที่จะเขียนออกมาเป็นเล่มได้ การที่จะตัดสินใจเทกระดาษหนังสือ มันช้า แล้วหนังสือบางเล่มมันมีซีซั่นนอล เล่มนี้ขายตอนนี้อยู่ไม่ได้ แต่อาจจะไปขายได้ในอีกช่วงหนึ่ง การที่ตัดสินใจเพียงแค่ว่า 3 สัปดาห์ หรือ 1 เดือน มันผิดแล้ว บางทีตลาดยังไม่ทันโปรโมตเลยตายแล้ว แต่ถ้าอยู่กับเราๆ ้วยขายไม่ได้ ก็มัลลจำนวนลงบ้าง แต่จะประคองให้อยู่ยาว บางเล่มอยู่ 10 ปีก็มี

● นอกจากหนังสือตัว ตำรา นิสิตนักศึกษาสนใจอะไร?

สำหรับการอ่าน มันเป็นตัวสถานการณ์ของโลก ปัจจุบัน จำนวนคนอ่านก็น้อยลง แล้วอย่างที่สาขาสยามสแควร์ ตอนพีคๆ เราพบว่า ตอนจะเปิดร้านมันเด็กมารอเข้าคิว หัวตะกั่วหยิบหนังสือเป็นตั้งๆ เรานึกว่าจะ

ซื้อหนังสือ (ยืมกว้าง) เปล่าเอาไปนั่งอ่าน แต่นั่นเป็นสิ่งที่เราทำตั้งแต่ 20 ปีที่แล้ว คือเรามีห้องอ่านฟรีทั้งวัน มุมอ่าน เราทำมา 20 กว่าปี และเราจะบอกเสมอว่าเปิดอ่านได้เลย เพราะในฐานะคนที่ซื้อก็ต้องซิมก่อน เราพบว่าปัจจุบันบางท่านที่เป็นดอกเตอร์บอกว่า เมื่อก่อนผมมานั่งอ่านหนังสืออยู่ตรงนี้ นี่คือสิ่งที่ศูนย์หนังสือทำมาโดยตลอดคือการส่งเสริมการอ่าน

อย่างที่เรียนว่า เมื่อไหร่ก็ตามถ้าเราเก็บกอบโกยกับตัวออกอย่างเดียว แต่เราไม่ปรุงคนใหม่ที่รักการอ่านขึ้นมา มันจะขาดตอนในอนาคต แต่ที่เราทำ เราอยากให้อ่านไปเรื่อยๆ แล้ววันหนึ่งจะคลิกกับหนังสือสักเล่ม เขาจะโตขึ้นเป็นอนาคตที่ดีของประเทศแน่ แล้วเขาก็จะรักการอ่าน เราทำหน้าที่เป็นแหล่งให้อ่าน และเราจะบอกเสมอว่า ปิดเทอมแทนที่จะพาออกไปเดินห้าง ลองปล่อยให้มาอยู่ร้านหนังสือ เราไม่รู้หรอกครับว่าลูกชอบเล่มไหน แต่เมื่อไหร่ที่เขาเจอเล่มที่เขาชอบ เขาจะกลายเป็นนักอ่านในอนาคต เพราะการอ่านมันมีคุณประโยชน์มาเนิ่นนาน

● ต้องจัดอีเวนต์ส่งเสริมการอ่าน?

เราจัดเป็นประจำ เฉลี่ยปีละ 70-80 ครั้ง ไม่ว่าจะเป็นนักเขียนพบนักอ่าน การอบรม กิจกรรมทั่วไป และเราพยายามทำหลากหลาย เช่น ใส่บาตรหนังสือซึ่งครั้งนี้เป็นปีที่ 10 แล้วที่จัดสุรสมจตุร เราถวายคู่มือแล้วให้ท่านเดินเลือกหนังสือเอง พบว่าหมวดหนังสือที่ท่านเลือกคือคอมพิวเตอร์ บางทีก็เป็นหมวดการศึกษา นิทานก็มี หรือจัดบุ๊ควีรี่ เพื่อกระตุ้นการอ่าน เพราะหนังสือเป็นฮาร์ดแวร์ อย่างเดียวทำอะไรไม่ได้ ต้องมีซอฟต์แวร์เข้าไปดำเนินการ คือกระตุ้นในรูปแบบต่างๆ เคยแม้กระทั่งจัดกิจกรรมไปอ่านหนังสือให้เด็ก ออทิสติกฟัง และพบว่าภายในเวลา 2-3 ปี เด็กดีขึ้น นั่งฟังได้เนิ่นขึ้น ฉะนั้น มันมีความหลากหลายในการอ่านขึ้นกับว่าใช้กับกลุ่มไหนด้วยอะไร

● กระแสอีบุ๊กส่งผลต่อการอ่านหนังสือเล่ม?

ตอนแรกที่ออกมาผมมีข่าวบอกว่าหนังสือเล่มไปแน่ ผมทดสอบด้วยตัวเอง เมื่อก่อนเคยซื้อนิตยสาร 15 วันเล่มทิ้งไว้ในรถ หยิบขึ้นมาอ่านไปเรื่อยๆ วันหนึ่งมีอีบุ๊กมา ชื่อปีแถมปี แล้วยังลดราคาอีก ผมซื้อมา จนถึงวันนี้ผมไม่หยิบเล่มนั้นขึ้นมาอีกเลย บางทีพอเรารู้สึกว่ามันอ่านเมื่อไหร่ก็ได้ เราก็เลยไม่อ่าน

เหมือนกันเวลาเราซื้ออีบุ๊กบนอินเทอร์เน็ต เราเลือกหนังสือแล้วสั่งซื้อเลย อาจจะดูส่วนหนึ่ง แต่เวลาไปร้านหนังสือเราจะได้เห็นหนังสือเล่มที่ไม่เคยคิดว่าจะสนใจ ความหลากหลายที่เกิดขึ้นจะให้ความแตกต่างจากการซื้อหนังสือผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ฉะนั้นร้านหนังสือกับอินเทอร์เน็ตจะมีเสน่ห์ต่างกันคนละแบบ

ในวิกฤตมันมีโอกาส อยู่ที่ว่าเราตามติดกับข้อมูลกับสิ่งที่มันมารอบข้างขนาดไหน แล้วไม่ใช่แค่นั้น เราก็ต้องผลักดันมันเดินไปข้างหน้า ถ้าเราคิดว่างานที่เราทำมันเป็นประโยชน์ การสร้างการอ่าน การสร้างคน ยุคต่อไปถ้าไม่มีเด็กที่ชอบอ่าน ประเทศชาติจะอยู่อย่างไร ถ้า 100 คน เราสร้างได้สักคน ก็ยังดีกว่าจะปล่อยให้หมดตามไปกระแส แล้วปล่อยให้จนไม่มีสักคน

ถ้าเรามีลูกเล็กๆ แล้วตอนนอน ให้พ่อเอาลูกพาดไว้กับอกแล้วอ่านหนังสือให้เขาฟัง เสียงโทนต่ำๆ ของพ่อกับความรู้สึกที่อยู่ในอ้อมอกแข็งแรง ถ้าอ่านทุกวัน ผมว่ามันจะหล่อหลอมจิตใจของเขา เป็นเกราะที่สร้างไว้ แล้ววันหนึ่งในอนาคตเมื่อเขาเจอเพื่อนเจอสิ่งแวดล้อมต่างๆ เขาจะกลับมาคิดถึงตรงนี้ เพราะฉะนั้นพ่อแม่มีส่วนสำคัญในการสร้างการอ่าน ความรักที่ถ่ายทอดเข้าไปในวิถีชีวิต

● เป็นวิธีการที่ใช้กับตัวเองด้วย?

ใช้ครับ เมื่อก่อนตอนลูกเป็นเด็ก เนื่องจากผมต้องทำงาน ผมต้องไปฝากลูกให้พี่สาวเลี้ยง เรามีเวลาอยู่ด้วยกันวันเสาร์-อาทิตย์ เราดูรายการทีวีด้วยกันตอนกลางคืน ผมนอนคว่ำ บางทีลูกก็นอนที่หลังผม ก็ไกวไปเรื่อยๆ (หัวเราะ) เขาหลับคาหลังผม บางทีเราถามอะไรยังรู้สึกว่าเขายังจำได้

● ปลุกฝังการอ่านให้กับลูก?

แหม ลูกผมก็ไม่ได้เรียนเก่ง เพียงแต่ไม่ได้เกเร เราเลือกโยนประเด็นให้อ่าน อย่างถ้าจะให้อ่านสามก๊ก ก็เลือกฉบับนิพนธ์ของยาขอบ แล้วเราก็เล่าเรื่อง เช่น จูล่ง สุภาพบุรุษแห่งเสียงส่าน เกราะขาวทั้งชุด มีอยู่ตอนหนึ่งที่พลัดหลงกับเล่าปี่ที่ทุ่งเต๋ยงบันโม จูล่งเอาเอาเต้าลูกของเล่าปี่ไว้ที่อกข้างในเกราะ ไปยืนรบตั้งแต่เช้ายันมืด เพียงเพราะใจโอบอกจับเป็นให้ได้ ใครเข้ามาพันหมดจนเกราะชุ่มเป็นสีเลือด แล้วก็เอาหนังสือวางตรงหน้าบอก...เล่มนี้สิลูก (หัวเราะเสียงดัง)

บางครั้งจะถามเขาก่อนว่าอ่านเล่มนี้เป็นยังไงบ้าง

เล่มนี้เป็นอย่างนั้นเลยหรือ พอยังไม่ได้อ่านเลย เราต้องให้ความสำคัญกับเขา เพราะเด็กทุกคนนอกจากความรัก จะโตด้วยความภาคภูมิใจ เด็กทุกคนอยากเป็นฮีโร่ อายุ 7-8 ขวบ ก็ภูมิใจแล้วที่เล่าเรื่องที่พ่อไม่รู้ได้ เราก็จะสนับสนุนให้ไปเอาเล่มต่อมาอ่าน เล่มนั้นเล่มนี้ก็ได้อ่านไปเถอะ

● ทรรศนะส่วนตัวกับการอ่าน?

เป็นความชอบมากกว่า ทุกวันก็อ่านหนังสือ แต่ไม่ได้รู้สึกว่าการอ่านเพราะอาชีพ แต่อ่านเพราะอยากจะทำ และอยากจะทำให้ออกไป

การอ่านได้ประโยชน์หลายอย่าง ทำให้เรารู้โน่นนี่นั่น เราสามารถเที่ยวรอบโลกก็ได้โดยเราไม่ต้องออกนอกประเทศ สามารถย้อนอดีตอันไกลโพ้นโดยไม่นั่งไหม้แมชชีน เราสามารถไปข้างหน้าไกลๆ โดยไม่ต้องพึ่งยานอวกาศใดๆ แต่อาศัยหนังสือที่อ่าน

พนิดา สงวนเสรีวานิช เรื่อง ธนกัศิ ธรรมบุตร ภาพ